

Nevefepeno
Poprijeta Devica Marija

VI letni tečaj, 7 st

1910 Julius

Zmozsna
Gospá Vogrszka

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

Redtél:

Bassa Ivan plebános yu Bogojlni.

Vszebina.

Bg : Miloscse szí puna	193
Dr. Lenarsich : Szv. precisiscsávanje	196
Po Seign. P. : V blizsini preszv. Szreca	201
S. I. : Csuvaj sze mlácsnoszti	205
S. I. : Verjem zsitek vekivecsni	209
P. : Mati v nebészaj	211
P. : Právo znaménje Jezusove Cérkvi	216
Bassa Ivan : Szvéti Ambrus	217
S. I. : Postűj Sztarise	221

Posta reditela

Ki ne dobro, ki je vecs, ali menje dobo sznopiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k meni, vu stamparijo nikaj!

Ki szsé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki meszec.

Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo meli, naednok plácsajo!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSEN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN

PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalami)

Prihaja vszaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szi puna.

O bilno hvále, vnogo császti je dao angeo bozsi bl. D. Mariji, kda je k njoj, po poszlanistvi priseo, pa je niscse ne csüo nikdár od njé ni edne recsi od toga gucsati.

Ne sze je hválila z tov dogodbov, ne je kázala med

lűdmi szvojega viszikoga pozvńnja, niscse je ne vpamet vzėo na njėnom oponńsanji, ka je ona mati Zvelicsara szvetń ; niscse ne bi povedao, vidivsi njeno ponizno oponńsanje, ka je ona vűodebrńna poszoda bozsa.

Z nikim je bole ne bila v prijńtelsztvi, kak z szveitim Jozsefom pa je nancs njemi ne ovńdila szvoje szkrivoszti — mucsala je od njė.

Pohodila je Elizabeto. Vpamet je vzela, ka Elizabeta zse znń njėno szkrivoszti, tű bi zdaj mela priliko szii kaj vecs pogucsati od toga ; mela bi priliko pripovedńvati kak je bilo, kda je bilo, kakse recsi je csűla i t. d., nego ona ne csűje hvńle, niti dike, ona Bogń, zmozsnoga Bogń hvńli, ki sze je zgledno na poniznoszti szvoje szlűzsbenice.

Na Bogń je nihńla z csiszta naj to velko szkrivoszti, stera je njoj telko dike prineszla, lűdem nazveszti te i tam, kda i kde i kak sze njemi vidi. Ona szamo na to edno pńzi, naj sze njėna poniznoszti ne vrazi.

Ponizne dűse vsze tak delajo : pred lűdmi zakrijejo, ka szo pred Bogom vredne pa csi vecs miloscse zadobjijo, bole sze Bogi zahvalűjejo i bole mucsijo od njė pred lűdmi.

Szkrito osztńti, to je prńvo zńvetje jńkoszti. Bogń szkrb je prńvo jńkoszti pred lűdmi na szvetlo prineszti.

Ki szvoje kinese celomi szveti kńzse, je hitro zgűbi.

Fńrbe, stera szo dugo na szunci, kem mocsnese szo, tem hitrej medlovne grńtajo.

On je szpameten cslovek, ki ne vńari na velki bobėn, csi njemi Goszpoden Bog kakso miloscso szkńzse, ali njemi tolńzsbo dń. Od Mńrte cstėmo, ka je szesztri szvojooj posepetnola vu vűho : „Mester je tű pa te zovė“. (Jńn. 2, 28.) Posepetnola je pa je ne na glńsz prńvila. Poszebno bozso miloscso i zńnje szii nė pogucsńvlemo na plńci.

Szv. Paveo apostol pise (1 kor. 2, 14) „ka cslovek telovnoga premislńvanja ne razmi onih, stera szo od Dűha bozsega“, za to kaj tńksega szii pogucsńvati pred telovnoga premislńvanja lűdmi je telko, kak szveta dela na spot posztaviti.

Vu szamoti gucsi znami nńjrńj dűh bozsi pa tűdi zselej od nńsz, naj osztńne ono szkrito pred szvetom vu nasem szrci, ka je on ne za szveta volo dao nam.

„Z jezerih z ednim“ szi pogucsi, právi kniga modroszti (17., 29.), od Boga zadoblene dūsevne dáre, naj te navcsi, kak njim lepsi haszek vzemes. „Z jezerih z ednim“, z onim, koga ti je Bog dao za voditela duse, za szvojega námesztnika vu tvojem vsenjej.

Proti vszem drúgim bodi, kak vszi posteni i jáki lūdjé; bodi proti njim miroven, ponizen, krotki i vszigidár ednáki, nego szvoja znotrasnja zapri pred njimi.

Pa csi de te za toga volo sto za neznánoga drzsao, ino do te za menje stimali, kak zaisztino szi, to je tvoja szreca, ka tvoja jákoszt vu tihom miri osztáne.

Bog vreloszt zselej od nász, nego kricsa delati nam je zato ne potrebno.

Vnogi sze je zse pokváro, komi je Bog poszebne miloscse dao, ár szi je doszta premislávao od dára bozsega ino je szvoje szkrite dáre na velki bobén vdaro pred taksimi, sterim je niksa szkrb ne njegova jákoszt.

Kama bi priseo taksi vu poniznoszti, csi bi tak delao, kak bl. D. Maria, ka bi vu szvoje szrce szkrio dáre bozse i sze ne bi hválo z njimi po nepotrebnój poti.

Szvoje drágocenoszti pred szvet neszti je gizda pa paziti moremo jáko, naj v njo ne szpádnemo.

— Nájbogsa pijacsá sze n csemér obrné, csi je ne vszivamo prav i nájlepsa jákoszt nam na skodo pride, csi je ne vemo csuvati prav od gizde.

Prav poniznoj dúsí je tesko, csi csúje, ka sze je od njé kaj dobroga vözvedilo. Taksa sze vojszkúje proti teskocsi, zakaj je Bog na szvetlo dao njéna dobra ino ne nihao njo vu nepoznanoszti pred lūdmi.

Bg.

Priprávanje k-svétomi precsiscávanji.

Vu preminocsem sznopicsi szmo vidili, ka k-szvé-
tomi obhajili moremo prihajati iz zšivov verov:
to je ka szi pred szébe posztavimo to neizmo-
tlivo pravico nase szvéte vere, ka je szam právi
Bog, Jezus zšiv ki vu nase nevredno szercé pride. Csi mi
szi to premiszlimo zaisztino, te bodemo sli k-szvé-
tomi obhajili.

1) Zvünesnjov pobožnosztjov nasega tela. Te bodemo
sli k-milomi Jezusi fküper szklenjenimi rokami, doli na
zemlo pobitimi očsmi. Te bode vszaki vido na nasem obrázi
zvünesnjo pobožnoszt. Ino to je potrebnoszt, dužnoszt
nasega tela, ár nase telo je goszpoden Bog tüdi záto sztvoro,
naj njemi szlüzsi, ár nase telo tüdi má na to pozvánje,
ka naj ednok odicseno gori sztáne, ka naj ednok sze na
veke radüje vu nebeszah Jezusi. To zvünesnje pobožno
oponásanje tem bole nam je potrebno, kém menje csütimo
znotresnjo gorécsnoszt. To pobožno zvünesnje oponásanje
csi sze zjedini z-dobrov volov szvéto Telo iz-tov najvéksov
gorecsnosztjov prijeti, nadomeszti znotresnjo neizcsütllivoszt.
To je bil trost dugi let szvéte Terezie. Bog je najmre-
duga leta na probo djao szvéto Terezio ino duga leta
je trpela vu düsevnoj szühocsi, neizcsütllivoszti. Ino tá velika
szvetica, ka je csinila pri szvetom obhajili? Tá je sla ztá-
ksov pobožnosztjov, tak kak edna podoba vu cérkvi, ino

rávnok sztém szvetim oponásanjom szí je zaszlúzsila ka je szledi neizgovorno szlatkocso, ino veszelje csütíla pri szvetom obhajíli. Naszledűjmo mi tűdi szvéto Terezio, csi nam goszpoden Bog gda znotresnjo szlatkocso prekrátí, mi preblizsavajmo iz tém véksov pobožnosztjov k Jezusi Ka to neszmino csiniti za lűdi volo, nego za Bogá volo, naj najmre Njemi szlűzsimo iz telom tűdi, to sze szamo od szebe razmi.

2) Sztopimo kszvétomi obhajíli: iz-vűpanjom. To vűpajmo sze ponizno, ka nam mili Jezus vsze miloscse prineszé, stere szo nam szamo potrebne. Imamo mi na to vűpanje zrok, ár nász Szvétí Pavel zagvűsa: „Ka goszpoden Bog, ki sze escse nancs ne szvojemi jednorodjenomi Szini szmilűvao, nego je za nász volo Njega tá dao, nam po Njem vsze dáre da.“ (Riml. 8. 32.).

Ino to je zagvűsno tak! Eti vu szvétom obhajíli imamo mi nasega darovnika, vretino nasega zsvilenja, záto pride mili Jezus knám, naj nász obdeli, naj nász podpira.

Záto mi moremo celo nase vűpanje pri szvétom obhajíli vu Jezusa polozsiti. On sze radűje, csi vu nami to mocsno vűpanje vidí, ino nedopűszti, ka bi szemi vu nasem vűpanji fkanili. Vűpaj sze záto vu Jezusi vu vszakož nadlogi, on te nezaverzse. Te hűdi dűh premága iz necsisztocsov, vűpaj sze, Jezus ti prineszé pomocs, ka naj hűdomi mislenji, zselenji proti sztanés. Je tvoja pokvarjena natura csemérna, nepotrpliva, vűpaj sze On bode ti pomágao, On de te podpirao. Ki sze za isztino zvűpanjom na Jezusa za nihá on bode sze tak csűto po szvétom obhajíli, kak Szvéta Terezia, stera etak píse: „Csi sze jasz na Bogá podpiram, té csűtim ka szam tak mocsna, ka bi lehko proti sztánola celomi szvejti csi bi rávnok vszi nepriatelje, zapelivci toga szveta proti meni gori sztanoli.“ Vu tom sze vűpajmo mi gda vu szvétom precisiscsávanji miloga Jezusa kszebi zememo, vűpajmo sze, ka nam da miloscso na to, ka bodemo do konca sztální, vűpajmo sze ka nam dá vsze telovne potrebsine, na kelko nam je to na dűsevno zvelicsanje potrebno.

3) Sztopimo k-szvétomi obhajíli iz lűbėznosztjom.

Jezus, ki knam pride nász na teliko lűbi, ka bi za steroga koli iz nász, rad znebėsz priso iz nova, rad bi za njega znova trpo, csi bi to potrebno bilo, naj ga szamo zvelicsa.

Jezus, ki knam pride, nász je sztvero na edno neizgovorno vekivecsno veszelje. Na teliko nász lübi, govori eden szvéti mozs, ka bi sze mi mogli jokati csi bi njegovo lübezen mogocsni bili viditi.

Na keliko je záto dosztójno, naj mi Njega tüdi lübimo! Ino kak pokazsemo mi naso lübezen do Njega? Tak, ka mi vsze nase djanje za bozso volo, iz lübeznoszti do Jezusa opravlamo. Ka vsze nase delo na Jezusa zanihamo, ino pri vszákóm deli szí dobro nakanenje to za Jezusa volo scsém csiniti, vu szebi gori pobüdimo. Iz tém pokázsemo ka Jezusa lübimo, ka vsze krízse ino tezsave za Jezusa volo mirovno zatrpimo. Kak stécs je kaj zsmetno, ka za nase dobre priatele fesinimo, nam je ne zsmetno. Jeli bi te mi ne mogli csasztne krízse za Jezusa volo zatrpeti, ka naj tak k Jezusi szpodobni bodemo? Ne bi to mogli csiniti, gda Jezus to ocsiveszno zapovedáva gda govori: „Ki ne zeme na szébe szvoj kríz ino me nenaszledüje, ne je vrejden méne.“ (Mat. 10. 38.)

Nadale sztém pokázsemo ka Jezusa lübimo ka njegovoga nepriatela to je greh, to kacso peklenszko odürjavamo, sze greha bojimo, ka zdrzsimo bozse zapovedi.

To lübezen szí záto pobüdimo, vu nami pri szvétóm obhajili, ka za Jezusa volo scsémó vsze nase dela oprávlati, nas v szakdanésnji kríz nosziti mirovno, greha sze bojati, bozse zapovedi zdrzsati.

Csi je szvéti Peter pri csüdivitnoj ribicsiji knogam Jezusa szpadno ino vu poniznoszti govorio: Goszpodne idi vkraj od méne, ár szam jász grehsen cslovek: csi sze vu krvi tekocsa zsenszka ne pred Jezusa ocsi vü-pala, nego szamo odzajaj njegove obleke teknola, csi je Maria Magdalena blajzsena bila, ka lehko Jezusa nogé doteknola ino szkuzami polevala, právin csi szo sze te tak oponasali, gda szo sze szamo odzvüna k Jezusi priblizsávali, kak sze te moremo mi ponizno oponasati, gda mi odicseno Telo Jezusa nej szamo odzvüna doteknemo, nego znotresnjim tálóm zdüsov nasov sze zs Njim zjedínimo. Jezus szamogocsen, vekivecsen Bog pride knám grehsnikom!

Ka naj sze záto isztínszko poniznoszti navcsimo, pred szvétim obhajilom szami szebi z-csüdivanjóm právimo: Kak? Bog pride kmeni! Kmeni nevolnómi grehsniki! Ka

bi dōnok eden szíromaski pasztér pravo, csi bi vu njegovo szíromasko hizsicsko král priso, ino pri njem prebivao? Ka pa te naj mi právimo, gda král nebe ino zemle vu szvétom obhajili knam pride? Naj menje ka moremo csiniti je to, ka iz isztinszkov poniznosztjov govorimo: Goszpoden né szam vreden, ka bi pod mojo sztreho sztopo, nego szamo povej ino sze ozdrávi dūsa moja. Szpominajmo sze na recsi Jezusa, gde sze nam poniznoszt zapovidáva: „Vcsite sze od méne, ár szam jasz poniznoga szerca“ (Math 11. 29). Szpominajmo sze ztoga, kak Jezus szvoje vucsenike opomina, ka brezi Njega nikaj nemrejo fcsiniti, ino csi szo zsé vsze fcsinoli, ka ujim je duzsno bilo, szo nevredni szlūgi szamo, ár szo szamo to csinili ka njim zapovedano bilo, ino csi bi nebi fcsinili, bi kastige vredni bili.

Kak pa te mi moremo ponizni biti, csi szí premiszlimo, kak malo szmo dobra csinili, ino kelikokrát szmo pregrehsili! To nasz more na právo zsalūvanje pobūditi!

5) Hodimo záto kszvetomi obhájili iz právím zsalūvanjom. Csi bi vu nasem zsitki szamo eden szmrten greh fcsinili, szmo szí iz tem jedinim szmrtnim grehom pekeo zaszlūzsili. Szmo goszpodnomi Bogi sztem grehom nepokorni bili, ino bi nász lahko vu onoj megnjenoszti vu vekivecsen ogen vrgo. Szmo iz onim grehom Jezusa znova na krizs pribili, ino jus ía nebésza zgūbili, proti dobroti Boga szmo grdo nezavahlai bili. Keliko zrokov imano záto, ka naj zsaluvanjom idemo ta k szvétomi obhajili!

Ali povejmo, ka bi sto ne imo velikoga greha, na keliko more dōnok zsalūvati te najmensih szamovolen greh. Ár za male grebe je Jezus szvoje szkuze tocsó, za te grehov volo szmo szí na etom szveti csaszne kastige zaszlūzsili, ino szmo proti Jezusi nezavahlai bili.

Imamo záto obilne zroke tūdi te najmensi greh zsalūvati.

6) Na szlednje sztopimo k szvetomi obhajili z gorecsnim zselanjom sze z jediniti z Jezusom. Kak zselno gléda betezsni na dveri, gda zdravnika csáka, ki njemi naj pomága. Kak zselno vtégne vō szvojo roko glád trpeci cslovek za hráno! Kak vlecsé zséjajocsega csloveka vre-

tina, naj sze tam okrepi! Kak bezsi proti edno dobro dete szvojemi iz tühinszkoga domo prihajajocsemi ocsi, ali materi naj sze kém prvlé njim radüje! Duzsni szmo záto mi tüdi k Jezusi iz zselenjom prihájati ár on nas zdrávník, je vretina vsze milosztí, je nebeszka hrána nase düse, je nase lübezni ocsa, je nasa najvéksa dobrota, je nasa szlednja hrána, nasa napotnica, gda te szvet zapüsztimo.

(Dale.)

Dr. Lenarsich.

V blizzini preszvétoga Jezusovoga Szrcá.

Csi cslovek gléda kokos, stera vodi mále piscence, leko zeme v pamet, kelko szkrbi, kelko — szkoro bi lejko pravo — lübézni razodevle tá nema stvár do szvojih mládi! Sz kaksov szkrbjov njim iscse hráno, sz kaksov pazlivosztjov je bráni! Kak hitro je pozové vküper, csi sze prikázse kaksa náj-mésa nevarnoszt! I piscenci kak náglo bezsijo pod njéne peroti, csi zacštújejo njéni opominajocsi glász. Pod njénimi perotami, szkoro bi cslovek lejko pravo: pri njénom szrci sze csütijo varne.

Ka pa opazüvlemo zse pri nemoj sztvári, kama v véksoj meri nájdemo to pri csloveki, steri je zmoszen szpoznati lübézen i szkrb, stero njemi káksi cslovek szkazsúje. Zlászti vidimo to pri deci, stera májo dobroga, szkrbnoga ocso. Vu vszeh szvojih tezsávaj i britkosztih, vu vszeh nevarnosztih bezsijo k njemi, pri njegovom ocsinszkom szrci sze csütijo varne; pri njem vüpajo nájprvlé dobiti tolázso i pomocs.

Stero szrcé sze kda more z véksov pravicov imenüvati právo ocsinszko szrcé, csi nej preszvéto Szrcé Jezusovo? Záto tüdi Goszpod to lepo podobo od kokosi posztávi pred nász, gda nam náj mre právi od meszta Jeruszálema: „Kelkokrát szam te steo zbrati okoli szebé, kak kokos szvoje piscence, a nej szi stelo.“

Oh, pa kelkokrát je dedeti zaprta pot do ocsinszkoga szrcá, naj ga zse te pokrivle csarna zemla, ali ga pa locsi velka meja od njega. Miszlis, da je pri ocsinszkom Szrci Jezusovom tūdi tak? Zse naprej te lejko potolázsim, da je to nigdár nej tak pri preszvétom Jezusovom Szrci.

Zmiszli szi, da je rávno tá miszeo mantrála Goszpodove vucsenike, gda szo sze mogli locsiti od Goszpoda, ki je od njih szlovo jemáo. Miszlili szo nájmre, da de njim odzdaj zaprta pot do njegovoga Szrcá. Zsalosztni szo bili, kak právi szvéti evangelium, ár szo miszlili, da njim ue de vecs mogocse sze obrnoti k tomi nájvarnesemi závetji i pri njem iszkati tolázsbé i pomocsi med telsimi britkosztmi i tezsávami, med telsimi nevarnosztmi, stere njim je szám naprej povedao. Oh, kak radi bi poszploj prebivali v njegovoj blizsini, kak deca vszigdár zselejo prebivati pri ocsinszkom szrci. Pa tūdi on bi rad osztao zmérom pri njih, stere je tak gorécse lūbo, a zvála ga je vola Ocsé. Znao je pa, da mo tūdi mi potrebūvali varno závetje i gorécse zseleli k njegovomi Szrci. Ka je vesino záto, da bi nam szpuno to zselo?

Ednoga hipa je bila katolicsánszka vōra osztro prepovedana na Svédzskom. Katolicsánszki dūhovnik sze je nej szmeo tam pokázati: itaki szo ga na szmrt obszodili, csi szo ga v roke dobili. A proti vszemi pregánjanji je pa záto li nekolko katolicsánov osztalo zvesztih v szvoj-
joj veri. Bili szo raztepeni po drzsávi, kak zgūblene raztepe-
nene ovcé brezi pasztéra, brezi verszkoga návuka, brezi verszke
tolázsbé i zsvljenji i vu szmrti. Od szirmastva i nevol teh
katolicsánov je zvedo tūdi Sacht, dūhovnik z drūzsbé Jezusove.
Milili szo sze njemi teh nebozse kato-
csánci i sze je odlocso, da de njim so na pomocs. Steo je iti k
njim, nad njimi prebivati, je tolázsiti, njim pomágati po sz-
vojih mocseh. Pa ka naj vesini v té námen? Kak dūhovnik je
nej szmeo tá. Ide záto k neksemi ponvari i ga proszi, naj ga
navcsi szvoje mestrije. Szprva sze njemi je ponvar csūdūvao
i je miszlo, da sze je dūhovniki pamet zmesala. A gda ga té
li proszi, ga vzeme za vucsenika. Gda sze je Sacht návcsó té
mestrije, sze je podao kak szirmák ponvar na Svédzsko. Tū
je hodo po vesznicaj od hizse do hizse i je ponūvao szvoje
blágo pa szkrbno pozvedávao po katolicsáncaj. Nazádje jih

nájde z nezgovornim veszéljom nekolko vu meszti Upszala. Tej szo ga z nájvéksim veszéljom gorprijali. Med njimi je duzse csasza delao, pokesz szo njemi nej prisli na szled, da je dúhovnik. Zaprli szo ga, mantrali i potom sztirali z derséle.

Ka poves k tomi, drági cstevec? Ali je nej meo té dúhovnik ocsinszkoga szrcá za szvoje ovesice? Da bi mogeo med njimi prebivati, je vcsiti, tolázsiti, njim pomá-gati, sze je szkrio pod obleko szirmaskoga ponvara.

A nezmerno vecs je pa vcsinilo preszvétó Szrce Jezusovo, da bi szpunilo kak szvojo, tak túdi naso zselo i zselo szvojih vucsenikov. „Gda je szvoje lübo, lübo je nje de konca“ — právi szvéti evangelium, gda nam pripovedávlé, kak je Jezus posztavo szvesztvo preszvétoga Resnoga tela, v sterom bije rávno tiszto ocsinszko szrcé, stero je prvlé bilo vu vidocsoj podobi. On, vecsni Bog sze je tak nezgovorno ponizsao, da sze je szkrio v podobó beloga krüha, da bi vszigdár prebivao med nami, da bi nasz tolázso, nam batrivnoszt dávaó i nám pomá-gao. Ali mores záto praviti, da ti je gda zaprta pot k njegovomi nájbosemi Szrci? Kelkokrát te locsi od njega szamo pár sztopájov! Kak je zvezda, sztojécsa nad be-
tlehemszkov stalicov naznánjala trem modrim, da prebivle tú novorojeni Odreseník, tak ti vu vszaksoj fárnój cérkvi vecsna lücs naznanjüvle, da tú prebivle nájbose Szrcé, pri sterom mores nájti tolázsbé i pomocsi vu szvojih britkosztih i tezsávaj.

Kak dobro je to nananilo neduzsno dete! Püspek Durién je ednok obiszkaó divjáke v Kolumbiji (Ameriki), Tú pride k njemi devétletna deklicska i ga proszi, da bi szmela sztopiti k szvétomi precsiscsávanji. Püspek jo pa zavrné rekocs: „Moje lübo dete, ti szí scse prem-ládo i escse ne poznas lüboga Zvelicsara.“ Deklicska pride drügocs, tretics, a vszeli zamán. To njoj je pa zse prevecs. Méрно ide záto v cérkev i poklekne pred Nájszvetese, vküp szklene szvoje rokice i moli: „Lübi Jezus, püspek právjíó zmérom, da te ne poznám, a jaz te dobro poznám. Ti szí Szín bozsi, ti szí tiszto Dete, stero je bilo v Betlehemi rojeno, ti szí szedo v uáročsaj nebeszke Matere, Marije; ti szí prebivao v Názáreti; tebé szo tri dni iszkali i v cérkvi najšli; ti szí meo dvanájszet apostolov;

ti szi na krizsi mro i na trétji dén od mrtvih sztano. Jeli, da te dobro poznam? Boj tak dober i povej püspeki, da te poznam!“ Püspek, ki je bio med tem v cérkvi, je vsze to csũo i je bio do szkuz genjeni. Z veszéljóm je zdaj püsztó dete k szvétomi precsiscsávanji.

Ovo, dete je v szvojoj zadregi dobro znalo, kama sze more obrnóti, gde bije to nájbose Szrcé. Ali sze dás od toga deteta oszramótiti? Ali naj tũdi tebi valájo recsi, stere je szvéti Ivan krsztíteo pravo pizmóznáncom i farizeusom: „Na szredi med vami sztoji, a vi ga nepoznate.“ (Jan. 1, 26.) Na szredi med vami bije Szrcé nájbosega Ocsé, a ti ga ne poznas? Zátó csi te obiscesejo britkoszti i tezsáve, csi velke szkrbi mantrájo tvoje szrcé, obrni sze k Ocsinszkomi Szrci, stero prebivle poszploj v tvojoj blizsini, vu szvesztvi szvétoga Resnoga Tela.

Po Seig. P.

Csuvaj sze mlacsnoszt!

Zvelicsani Herman je prav gorécse csasztio Mater bozso. Nisteren den szo ga okradli i zato je bio tak nemiren, da je nikoliko vremena zapüsztó vsze molitvi i scese edne zdrave marije ne zmolo v csaszt Materi bozsoj. Zatem sze je nikelko pomiro, da je zacsno páli moliti; ali molo je jako raztreszeno, szkoro, da ne znao ka je zgovárjao. Nisteren den sze njemi prikázse Mati bozsa v podobi sztare i szuhe zszenszke. Po glaszi jo je szpoznao, ali ar sze njemi je csüdno vidlo, zakaj sze je njemi pokázala zdaj v takoj podobi, njemi je pravila: „Kaksa je tvoja pobožsnoszt taksa szan sze ti tüdi jesz prikázala“. Ovo, dragi cstevec, kak protivna je mlacsnoszt, pa ne szamo Mariji preszvetoj Devici, liki tüdi Bogi. Vej pravi Krisztus szam po szv. Janosi evangelisti: „Znam tvoja dela, da neszi ne mrzeo ne vroczi, . . . ar szi pa mláczen, i ne mrzeo ne vroczi te bom plüno iz szvojih vüsz“. Razod. 3, 15. i 16. Zato je mlácznoszt protivna i odörna Bogi. Zato opomina szveti Efrem vszakoga. „Szkrbno sze pazi da sze ne das mlacsnoszt i nemarnoszt. Zakaj zacsétek pogüblenja je nemarnoszt, stera sze vkrádne pri najmensem deli, potom pa szprávi celoga csloveka pod szvojo oblászt i naprávi z

vrloga szlaboga“. Tom. 3. Serm. de vita relig. Mlácsen krscsenik je teda vu velkoj nevarnoszti pogüblen biti; szveci naimre pravijo, da sze velki gresnik prvle szpreobrne kak pa mlacsnezs. Szv. Bonaventura pravi, da je vido zse doszta gresnikov, ki szo sze szpreobrnoli, mlácsnoga krscsenika, ki bi sze isztinszko pobolsao pa scse ne.

Szv. Bernard Szijenzski pravi vu szvojoj szedmoj predgi, da je dšsni sztán mlacsnoga krscsenika naj bole zsalosztén; zakaj velki i ocsiveszen gresnik pripozna to i sze ma za gresnika, mlacsen sze pa ma za dobroga i ne pozna szvojeza zsaloszténoga dšsnoga sztána; zato ga ne szkrbi zvelicsanje, csi rávno szpadne ne szamo vmale grehe liki tüdi vecskrat vu velike, ki sze njemi pa mali vidijo. Ocsi ma pa ne vidi; poszlúhsa naimre lepe navuke, predge, opravla dšhovno scstenje i premislávanje, pa vsze to njemi nikaj ne pomága, nikaj ga ne gene.

Vedno je szlabsi, vedno bole nagnjeni k szlabomi i csi szo gorecsi szpadnoli vu szkšsavanja, kak de pa premágao mlacsen? Mlacsnoga zacne Bog zapšscsati, preneha njemi dávati poszebne miloscse, pomocs i raszvetljenje. O, da uebi pocsászi otrpnolo njegovo szrce, o, da nebi na dšsi oszlepo v kastigo, ar je zanemaro teliko miloscse i pripomocskov, sz sterimi bi lahko doszegeo vizzokosztopnjo popolnoszti!

Mlacsen krscsenik je podoben evangelszkomí figovomí drevi, stero je Krisztus prekuno, ar je melo szamo lisztje, szada pa ne.

Kak sze pa pozna mlacsnoszt pri krscseniki, de zna biti steri pitao. Ali znas gda je voda mlácsna? Ali ne te gda je ne topla i ne mrzla? Krscsenik je pa mlacsen gda ne gorécs i ne gresnik.

Mlacsen krscsenik dosztakrát ne opravla menje pobožnoszti kak gorecs; navadno ravno teliko ali pa scse vecs. Ali mlacsno moli i opravla vsze szvoje pobožnoszti nemarno, hitro, na po raztreszeno. Hodi v cérkev, szpovedávrle sze, pa brezi pobolsanja; hodi k szv. obhajili, pa szamo z návade, zacne opravlati celo kakso novo pobožnoszt, tüdi sze oblozsi z dosztlimi molitvami, ali naszkori vsze zapšszti.

Dela mocsne oblúbe, pa sze jih naszkori navoli; lübi jákoszt, pa miszli le, da nebi bilo tezsáv zsnjov, rad

bi bio ponizen, pa da ga niscse nebi ogrizávaeo, rad bi bio csisztoaga szrca, pa da nebi trbelo kratiti ocsi i drúgoga telovnoga csútenja, rad bi bõo potprcezsliv, pa brezi naszprotnikov, pokoren pa le bole po szvojoj glávi. Naj ménse tezsáve sze boji, sze teliko nemre premápati, da bi právi csasz gori sztano i útrasnjo i vecsérno molitev opravo. Mlácsna dűsa sze zato ogible veliki grehov, ár sze boji pekla máli sze pa ne. Szvojim sztánom i szvojov szlűzsbov taksi cslovek nigdár ne zadovolen; vedno sze tozsi, csi bi bõo v drúgom sztani, v drúgoj szlűzsbi, da bi doszta vecs molo, da bi sze lezsi greha ogibao i vecs dobroga vesino. Mlacsen ne vesini rávno doszta hűdoga, pa tűdi ne doszta dobroga, veliki i ocsiveszen gresnik ne, pa tűdi odlocsen pobozen krscsenik ne.

Ka pravis na vsze to drági cstevec? Ali ne sziz znábiti tűdi ti zajseo v mlacsnoszt? Csi ti právi tvoja veszt da sziz, szkrbi da kak naj prvle z gázis z te mlake.

Pred vszem pa glédaj, da nebos nemarno opravlaos szvoje navádne molitve i pa duzsnosztiz szvojeaga sztána. Ogibli sze nemarnosztiz, poszebno dugoga szpánja. Vsztani právi csasz csi znás, da te csáka doszta dela med dnevom, vsztani nikelko prvle, opravi gorécse útrasnjo molitev i potom veszéllo na delo, i dobrovolno noszi trplenje dnéva, i csi pride szkűsavanje szresno sze vojszkuj. Sztepi szebe sztrah i bojecsnoszt, kak da nebi mogeo premápati tezsáv, csi szo mogli drúgi, steri szo bilij mlájsi i szlabsi kak ti, zakaj pa nebi mogeo tűdi ti? Csi ne csűtis dűhovnoga veszélja i tolázsbe pri molitvi, i ne vidis na szebi pobolsanja i napredka, ali csi bi celo szpadno vu veliki greh, ne zdvoji, ne daj sze otozsnosztiz i ne zapűscsaj molitvi, liki obzsalűj szvoje grehe, moli scse bole gorécse i gda mas priliko sze szpovej i ka ti szpovednik povejo vesini i pomiri sze.

Poszebno pa glédaj, da bos odrávlao duzsnosztiz szvojeaga sztána na tenko i vszigidár z dobrim nakanenjom. Ne je zato szlabo nakanenje, csi delamo, ár moremo delati, da sziz zaszlűzsimo szvoj vszakdenésnji krűh, pa to nakanenje je nikaj taksega, ka sze razmi szamo poszebi. Dobro nakanenje, stero má zaszlűzsenje, pred Bogom je, csi delamo ár je to vola bozsa, ár nasz je Bog sztvoro

za delo. Naj bolse nakanenje je pa tudi, csi delamo, da bi szvojim delom Boga csasztli i blizsnjemi hasznili. Sto má to nakanenje ali zmirom pred ocsmi, ali ga bár pogoszi obudi, té de sze z bozsov pomocsjov lelko ogibao ne szamo greha liki tudi mlacsnoszti, on de zsivo kak isztinszko gorecsi krscsenik, njegova szvetloszt de szvetila pred lüdmí, da bodi vidli njegova dobra dela i hvalili ocsó vnebeszaj.

S. J.

„Verjem zsitek vekivecsni.“

Ka vendar je delalo szvéce vnjúvi mokah tak junáske i veszéle? Zakaj szo tak po szmrti hrepeneli? Ár szo vervali neumerjocsnoszt vsztanjenja vu zsitek vekivecsni. Rávno to vero scsé Bog tüdi vu nasz po ráznih poszlánih britkosztih бүditi i ozsivlati. Nega prave tolázsbe v britkoszti, zvün vervanja vu zsitek vekivecsni, ona nam prilike zadoszta dávle to isztino szami nad szeboj poszkusziti. Cslovecsa pomocs nigdár ne da sztanovitne tolázsbe; lasztivne nase moci szo tüdi preszlabé, da bi nasz vsze nevole odszlobodile. Vüpanje dugsega csivlenja tüdi rado vkáni, csi duzse zsvimo sze nam scse zna hüje goditi. Csi sze teda v tom zsvilenji vsze koncса, ka venda hladi popárjeno düso vu britki vöraj trplenja? Nikaj, nikaj ne na zemli. Naszproti pa, csi je szedanje zsvilenje le pripravlanje za zsitek vekivecsni, csi je szmrt le preszelitev v nje; csi vecsni zsitek gvisno pride za trpljenjom i potrpljenjom! csi bo to telo stero zdaj gloda delo, bolezen, na dén szodbe odicseno v sztálo; csi sze nemertelna düsa vcsaszi po szmrti k szvojemi sztvoriteli poverné, — oh ka nasz more drügo tola-zsiti, csi nasz té gvisne isztine ne potolázsijo? „Miszlim“ pise szv. Paveo, „da sze trplenje szedanjega vremena ne dá primerjati prihodnjoj csaszti, stera bo nad nami razodeta.“ (Rim. 8., 18.) „Csi zsnjim trpimo bomo tüdi zsnjim kralüvali.“ (II. Tim. 2., 12.) „Znamo, da bo ou ki je Jezusa obüdo, tüdi nász z Jezusom obüdo.“ (II. Kor. 4., 14.)

„Mi csakamo Zvelicsitela Goszpoda nasega Jezusa Krisztusa, steri bo szpremeno nase nevolno telo, i ga bo vpodobo szvojemi odicsenomi teli.“ (Fil. 3. 12.) „Mi bomo vedno z Goszpodom.“ (I. Tesz. 4., 16.) „Oko ne vidlo, vüho ne csülo i v szrce cslovekovo ne prislo, ka je Bog pripravo tisztim, ki ga lübijo.“ (I. Kor. 2., 9.) „Szlüzsabni Bozsi i Agujecovi bodo kralüvali na vsze veke.“ (Razod 22., 5.).

Csi z zšivov verov té recsi premislávlemo, nam morejo vsze zemelszke tezsáve lehke posztáti. Gvisno znati, da csáka vecsno veszélje po krátkom trpleni; gvisno znati, da vecsna odicsenoszt tela pride po kratkih bolecsi-nah; gvisno znati, da csi sz Krisztusóm trpimo, bomo na veke pri njem i zsnjim kralüvalito, vsze dobro znati i isztinszko premiszliti, i potom scse nad bolecsinami, trple-njom, nevolov mrmrati — szkoro ne mogocse!

Csi teda vsztajenje i zšitek vekivecsni terdno verjemo, tolázsbe i veszélja vñajhüjsi bolecsinah ne moremo pogre-sati, i rávno to zsivo vero náj nam britkoszt polek naka-nenja Bozsega potrebno dela. Kak naimre jesztvino i pijacso, da zšivljenje ohranimo, potrebüjemo, tak nam je tüdi verva-nje zšitka vekivecsnoga za sztanovitno potrpezslivoszt v trpleni isztinszko potrebno. I kak nasz lakota i zseja zse szama poszebi k vzsivanji nagája, tak náj nasztüdi nevola k veri zšitka vekivecsnoga napelávle, ár le v toj veri moremo nahájati olajsanje bolecsine i mocs sztanovitnoga potrpljenja.

S. J.

. **Mati v nebészaj.**

Kak szrecsni szmo mi katolicsánci pred lütaráni, ki szamo droberije májo z onih isztin, stere je vcsio Jezus Krisztus; kak szrecsni szmo zlászti záto, ár mi mámo v nebészaj mater Marijo, k steroj sze v nasih potrebcsinaj z vüpanjom obrácsamo i stera mati sze nepresztano moli za nász pred oblicsjom bozsim. To velko szrecso nam kázse szledécsa isztinszka zgodba :

Károl N. sze je narodo leta 1858. i je bio zgojeni v lütaránszkoj vöri. Zse njegova detecsa leta szo bilá britkoszti puna, kajti zadelo ga je to nájhüse, ka dete zadeti more — zvedo je, da je zavrzseni od ocsé i materé. — Gda je zvedo to zsalosztno isztino, sze je odlocso, da gorpoiscse szvoje sztarise. Po dugom iszkanji je je najseo v Berlini, gde je ocsa bio vu velkoj csészti. A klonkao je zamán po dveraj'njegovih! Mati sze ga je szramotila, ocsa ga je pa nej steo poznati. Szrcé njemi je stelo pociti od zsaloszti, gda je vido, da szo ga lásztni sztarisje zavrgli, da nescsejo od njega nikaj znati, nej csüti.

Ar je nej steo duzse na tezsávo biti szvojim dobrotnikom, pri sterih je dozday zsivo, sze je odlocso, da szi poiscse szám delo i vszakdenésnji krüh. A lakota, zséja i zsaloszt, tej njegovi navádni gosztjé, szo ga zmantrali i njemi nakopali beteg. Na szmrtjé betezsen je prisó 15.

novembra 1873. v bolnisnico szmilениh szesztér v Becs. Szprva je jákó neopacсно glédao po teh szmilениh szesztraj, ár je prvlé doszta kaj csüo od njih praviti pri lütará-naj. A velka lüdnoszt i szmilenoszt, sz sterov szo ga gorprijale, szta njemi naszkori obüdili vüpanje do njih i szta ga pomérili. A poszlüsajmo, kak pripovedávle szám :

Pri vecsérji szam bio scse vu velkoj zadregi. Proti mi je bilo to, da szo sze drügi krizsali, a zátó szam osztáo v *obednici*. Gda szam pa zacsüo, da szo drügi molili : »Zdrava Marija . . .« szam nej mogeo sztrpeti i szam odiseo vö.

— Toga pa nej, Marije nebom molo, nigdár szam po-návlaó szám proti szebi. — Lütaránje nájmre miszlijo, da mi Marijo molimo, a mi szamo *molimo k Mariji*, — Szmilena szeszttra, stera je hráno na szto noszila, mi je právila, da naj szamo idem vö drügocs tüdi, csi molitvi nemrem trpeti.

Toga szam sze tüdi drzsao, a z velkim csüdüvanjom szam zéo v pamet, da szo zátó szmilene szesztre lüdne proti meni, rávno tak, kak proti drüгим. Na to szam szí zacсно premislávati, da szo znánkar tej lüdjé i té szmilene szesztre li nej tak lagoje, kak szí lütaránje i drügi krivo-verci od njih gucsijo. Celo szesztre szo sze mi za krátek csasz jáko dopadnole.

Na drügi dén je pálik priseo k meni zdravnik i me je pitáo, kak szam szí nakopáo beteg. Ocsiveszno szam njemí odgovo-ro : »Sz szirmastvom i z zsalosztjov«.

Pár dnévov szledkar je bio szvétek szv. Elizabete. Na té dén sze je prigodilo, da szam szrécsao v ogradi prednjico. Pitala me je, kak je kaj z mojim zdrávjom i potom dosztávila :

— Zdrávnik mi je pravo, da szte dobili beteg zavolo szirmastva, pomenkanja i zsalosztí. Ali je mogocse, da more tak mládi cslovek presztátí zse telko trplenja i zsalosztí ?

Tá velka lüdnoszt i szmilenje, stero je proti meni csütíla, me je genola i szam odgovo-ro : »Gospá pred-njica, csibi steo to vsze razlagati, bi trbelo vecs vör.«

Pelala me je v hizso, gde szva szí lezsej pogucsávála. Jaz szam njoj nakrátci povedáo vszo szvojo zsaloszt i da

szam zavrzseni od ocsé i materé. Z velkim zanimivanjom me je poszlüsala i me potom tolázsila :

— Li nikaj sze ne zsalosztite, vej mámo v nebészaj tak dobroga ocsó !

— Isztina, da mám v nebészaj dobroga ocsó, a nemam pa lübe matere — szam njoj odgovoro.

A nato me je prednjica dobrovolno poglédnola i právila :

— Tüdi vi máte, kak mi vszi, v nebészaj lübo mater.

Krv mi je hitrej tekla po zsilaj. Jaz naj bi meo mater v nebészaj ? Hitro szam jo záto pitao :

— Sto je tá mati ?

Prednjica mi je méрно i pocsászi odgovorila :

— Marija, mati nasega Goszpoda Jezusa, je tüdi mati nász vszeh.

— Ali pa Marija zná kaj od nász ? — szam pitao. Prednjica mi je méрно odgovorila :

— Ali miszlite, da Bog ne dopüszi, da bi Marija znála, csi sze sto z vüpanjom k njoj obrné i od nje proszi pomocsi ? J miszlite, da Bog prosnjé szvoje matere, stera je tüdi nasa mati, ne poszlüne ?

To sze mi je vidlo csedno i szam záto z bojécsim glászon pitao dale :

— Ali je nej bolvánsztvo moliti Marijo, kak miszlijo lütaránje ?

Prednjica sze je naszmejála i me je etak podevcsila :

— Bolvaniti sze právi, kaksoj *sztvári* szkazsüvati *tiszto csaszt*, stera *dosztája szamo Bogi*. Mi katolicsánci ne molimo Marije, nego mi *szamo molimo k Mariji*, naj nam sz szvojov prosnjov, nej pa sz szvojov lásztnov mocsjov, pomága. Vej je na njéno prosnjo vcsino Goszpod Krisztus szvojo prvo csüdo v Káni, gda je vodo na vino obrno. Mi csasztimo Marijo szamo zavolo njenoga Sziná, ki je njo okincsao sz tak lepimi darovi. Sz tem mi nikak ne krátimo császti, stero szmo duzsni bogi, csi sze obrácsamo k njoj, stero je Ontak prevecs lübo, csi mi v dokazsüvánje njegove császti csasztimo tüdi njo, steroj je Gábriel arkangeo pravo ; »Zdrava, miloscse puna, Goszpod je sz tebov, blagoszlovljena szí med zsenámi.«

Kakpa to je bila isztina i bo zmérom isztina. A kak bliszki sze mi je szünola v glavo miszeo :

— Zakaj pa potrebüvlemo mi njéne prosnjé, csi sze lejko zráven k Bogi obrnémo? — Prednjica sze je naszmejála :

— Zakaj pa proszi dete mater, naj szproszi pri ocsi za njega méso kastigo, csi je kaj zkrivo. Pa tüdi, csi szte csteli pazlivo vase szvéto pizsmo, morete znati, da je na pomocs zazávanje szvétcov i Materé bozse Bogi nej szamo vszécs, nego je tüdi preporácsa, vej je zse v sztárom zákoni pravo : »Job, moj szluga, naj proszi za vász i jaz bom glédao na njegove prosnje i vam nebom gorracsu-nao vase neszpameti.«

Dobro szam sze szpominag toga meszta vu szvétom pizsmi. Miszli szo mi rojile po glávi i szam so v ograd A miszeo na Mater v nebészaj me je naszkori nazáj k prednjici prignala.

— Goszpá prednjica, proszim, ali bi mogeo z vami dale gucsati? szam pitao i pravo, da escse doszta mám na szrci.

Z veszéljom mije dovolila to prednjica i mi je povedala v steroy vöri va szí lejko pogovárjala. Meo szam zadoszta csasza, da szam szí escse ednok dobro premiszlo vsze i potom odkritoszrcsno povedao, ka mi lezsi na szrci.

Tiho me je poszlüsala csasztita goszpá prednjica. Gda szam jo nazádnje proszo kaj knig od Marije, mi je z veszéljom vcsinila.

Tak szam szedo i csteo pa premislávao i v meni sze je zorilo prepricsanje ; szprevido szam, da szam bio vu velkoj zmoti gledocs na Marijino csaszтитеv pri katolicsancáj. Sztráj lütaránov »Marija«, szí je za krátek csasz kak mati bozsa, tolazsnica zsalosztnih, zaszjovila moje szrcé. Pred menov sze je odpro novi szvet.

— I csi zse lütaráhje blodijo v vecseh, stere sze dosztájajo csasztitvi Marije — szam szí miszlo — zakaj nebi blodili tüdi v drügh verszkih isztinaj.

Z vüpanjom szam sze obrno záto sz prosnjov k Mariji ; k Bogi szam pa molo : »Goszpod razszveti me, da pridem do csiszte isztine i pravice . . . !«

Ka szam proszo, szam dobo v katolicsánszkoj cérkvi, stera hráni v szebi tiszte isztine, stere je vcsio Jezus Krisztus i poleg sterih mámo v nebészaj Marijo — mater.

Té mladénc je posztao potom dvorjenik v bolnis-

nici i sze je z lásztnov postenosztjov i csednosztjov szám
natelko zosolao, da je zdaj dobo lepo csészt.

Zapüscsenoga od zemelszke matere sze ga je szmi-
lila mati v nebészaj. Naj bi pri njoj iszkali tolázsbo i ob-
rámbo vszi zsalosztni i zapüscseni!

P.

Právo znaménje Jezusove Cérkvi.

Práva Jezusova Cérkev má stiri znaménja, nájmreda je : jedina, szvéta, katolicsánszka ali obcsinszka i apostolszka. Escse edno znaménje má práva Cérkev zvün teh csetverih znaménj. To nam povej szledécsa 'zgodba.

K ednomi katolicsánszkomi plevánosi na Prajzoszkom je priseo pred nesterimi leti mládi lütarán i ga je proszo, naj ga zeme v katolicsánszko Cérkev. Plevános ga pita, ka ga je pripelalo do toga nakanenja. Mladénc, steri je bio veren lütarán, njemi je etak odgovoro :

„Vszigdár cstém vu szvétom piszmi, da je Jezus naprej povedao szvojim vucsenikom trplenje i pregánjanje zavolo njegove vere. Dobro, sz toga sze morejo szpoznati njegovi vucsenicje ! Koga pa pregánjajo zavolo Krisztusa ? Znánkar zsidove ? Nej ! Ali nevernike ? Nej ! Znán lütaráne ? Nej ! Nego pregánjajo katolicsánszke dühovnike i rimszkoga pápo. Záto pa tüdi szamo tej morejo biti právi namesztnicje i vucsenicje Krisztusovi“.

Plevános je szprevido sz toga odgovora, da mladénc reszan iscse isztino i da ga je právi námen prignao do toga sztopája. Zéo ga je záto v katolicsánszko Cérkev.

Ja, isztinszko znaménje práve Jezusove cérkve je to, da je — pregánjana, I to je nasa katolicsánszka Cérkev. Záto je rávno ona jedina práva Jezusova Cérkev.

P.

Szvéti Ambrus.

K da szo strtoga sztoletja na izhodi szv. Athanáz, Vazil ino naziánszki szv. Gregor vsili szv. matercérkev, ino jo bránili z szvojov vucsenosztjov proti krivim veram, stere szo vnogi bozsni dühovnicje ino szvetszke oblászti glászile proti právoj veri Krisztusovoj, onoga isztoga csa-sza je na záhodi (na denésnjem taljánszkom) szv. Ambrus Mailandszki püspek vodo z szvojov znanosztjov i pobožnosztjov vsze one, ki szo vreli bili za pravice Krisztusove.

Ocsa njegov je na denésnjem francuszkom bio rimszkoga caszara námesztnik. Mládi Ambrus je rano zgübo szvojega ocsa, po steroga szmrti je z materjov v Rim odiseo, kde sze je juriszticsna (právdoszlovna) znánja zacsno vsiti. Sole szvoje szkoncsavsi je v Mailand odiseo, kde je fiskalis bio ino szv. Ambrus je telko császti szpravo, ka szo ga naszkori med mesztno ravnitelsztvo za poglavára zébrali, caszar ga je pa za ravnitela gornje Italie posztavo. Vu toj császti je Ambrus vu vszem pravicsno ravnao pa tüdi szv. matercérkve ne bantüvao, csi li, ka je escse nancs krsceni ne bio.

Arianszka vera sze je tüdi tü razsirila tak, ka je püspek v Mailandi tüdi krivoveren ariánec bio pa med katolicsanszkov i arianszkov verov je vekivecsen boj kralüvao. Kda je 374-ga leta arianszki püspek mro, szo sze katolicsaneci v ednoj cerkvi záisli na zebiranje novoga právovernoga püspeka, nego arianci szo tüdi prisli na to szpráviscse pa je taksa zmeslava nasztanola, ka bi sze zse szkoro zacsnohii biti vu cérkvi arianci i katolicsanije. Za to sze je Ambrus popascso réd delat med njé, kda je edno málo dete szkricsalo: „Ambrus je nas püspek.“ — Lúdsztvo sze zacsüdüje ino ednoglaszno zacsne kricsati katolicsan i ariánec: „Ambrus naj bo nas püspek“. On szam vez presztráhseni sze ogible lüdih, nego lúdsztvo sze zanjim páscsi ino ga priziljáva, naj gorivzeme to császt. Steo je vuidtii z meszta Mailanda, nego lúdsztvo je pazilo na njega pa je tüdi caszari Valentiniani nanzánje dalo, ka szi je Ambrusa za püspeka zébralo.

Valentinian caszar sze je jáko razveszelüo nad tem, ár vidivsi, ka obedve sztráni Ambrusa scséjo, sze je vüpaó, ka csi Ambrus gorivzeme to császt, sze znova zjedinijo arianci i katolicsaneci pa de ztem konec dúgoletne szváje med njimi.

Ambrus je vtom caszi vuiseo z Mailanda pa sze je na veznici pri ednom prijátli szkrio. Nego novi caszárszki námesztnik je osztro zapoved dao vö, ka vszaki de osztro kastigani, kí Ambrusovo prebivaliscse zatají. Za to ga je njegov prijáteo vöovado.

Ambrus je na to gorivzéó püspekovszko császt, sze je dao okrsztiti ino vu 8-ih dnévaj je vsze cerkvene rédegoriprijaó. Bio je toga hípa 34 leta sztar.

Pri poszvecsüvanji njegovom je Valentinian caszar szám tüdi nazocsi bio. Vszi püspercje szv. materecérkve szo sze veszelili nad Ambrusom, ár szo znali, ka je on zse kak pogan lepse zsvilenje pelao, kak vnogi krscsenik.

Pa szo sze tüdi ne znorili vu szvojem vüpanji. Szvoje imánje je med szirmákami razdelo rekocsi, ka ne ima casza sze za zemelszka trúditu ino je z vszov mocsjov sze zacsno vcsiti szv. pizsmo i drúge potrebne návuke szv. materecérkve. Mesüvao je vszaki den, po nedelaj je szám predgao ino tak osztro zsvilenje pelao, kak vnogi nej, kí szo zse dúga leta krscsenicje bili. Najvecskrát je

do vecséra na tesese bio, szamo vecsér je malo hráne k szebi vzeo i vu veszelicaj ga niscse ne vido, szpao je malo, véksi tao noci sze je vsio i Boga molo, ár je vu dné z lüdsztvom meo poszel od zaütra do vecséra. Vu pizmaj je z caszarami i vnogimi püspekami v zvézi bio, vszakomi dober tanács dávajocsi ino od vszakoga dober tanács, podporo i návuk proszécsi.

Za volo njegove vednáke pravicsnoszti szo ga vu caszárkom dvori tüdi jáko postüvali, escse caszarica száma tüdi, stera je pa ariánka bíla. Ona je celo pri njem iszkala obrambo za szvojega máloletnoga szína, kda szo po szmrti njénoga mozsá njoj caszársztvo vzéti steli.

Kak vednákoga i nepresztraslívoga szrca je bio szv. Ambrus, to nam kázse naszledüvajocsa dogodba:

Zgodilo sze jé, ka sze je lüdsztvo v Tesszalóniki poreberilo pa je med vnogimi velikásami tüdi caszárszkoga námesztnika vmorilo. Caszar Theodosius je grozno steo lüdsztvo pokastigati. Ambrus ga je doli steo zgucsati, nego valálo je ne nikaj. Caszar je teáter dáo nasztaviti pa kda je národ tam vküppriseo, je zapoved dáo, naj sze vszi szpomorijo krivicsni i nekrivicsni. Po taksoj poti sze je tam vise 7000 lüdih szpomorilo.

Kda je glász ete grozovitnoszti v Mailand priseo, je caszar rávno tam bio. Razzsaljeni Ambrus njemi je píszmopiszao vu sterom ga je na pokoro opomináo ino njemi je prepovedáo k szv. mesi idti, dokecs ne bode pokore deláo. Nego caszar je záto li steo v cérkev idti. Ambrus, kda je to zvedo, je so pred cerkvena vráta pred njega, ga je od zvüna cérkve sztavo ino etak nagovoro:

„Tak sze mi vidi, oh caszar, ka szi ti escse izda ne szprevido velikoszt tvojega greha. Zná biti, ka je tvoja caszárszka zmocsnoszt oszlepila tvoje ocsi. Premiszli szi szlaboszt nase cslovecse nature! Zmiszli szi na práh, z steroga szmo sztvorjeni i vu steroga sze nazájobrnémo! Ne pozábi, ka je z tvojov szvilnov oblekov edno szlabotelo oblecseno. Ti lüdem zapovedávas, steri szo z tebom vréd szlüzsábnicje. Szamo eden je právi goszpod i král, Sztvoriteo i Bog szvetá. Z kaksimi ocsmi scsés ti eto hizso bozso viditi? Kak scsés z tvojimi nogámi na eto szv. meszto sztopiti? Z kaksim csütejnjom bi sze vüpao.

precisicsávati? Sztopi nazáj ino ne povnozsávaj szvoje hűdobije z novimi hűdobijami! Vzemí vezálje na szebé, stero je Bog za grehsnike zapovedao, ono ti szprávi novo mocs i zdrávje tvoje dűse“.

Caszar njemi je odgovoro, ka je David kral tűdi pre-grehso. „Csi szi naszledűvao njega vu grehi, odgovori Ambrus, naszledűj ga tűdi vu pokori!“

(Dale.)

Bassa Ivan.

Postűj szvoje sztarise.

Pravicsen Bog je zse dávno na gori Szinajszkoj z grmenjom i bliszkanjom, tebi krscsánszko dete! takso zapoved dáó: „Postűj szvojega oceso i szvoje mater“; i szveti apostol Paveo pravi, da ne Bog niednoj drűgoj zapovedi oblűbe prisztavo, kak strtoj, gda je pravo: „da bos dugo zsivo i da ti bo dobro na zemli.“ Postűj teda vszigidar, krscsánszko dete! szvoje sztarise, da bos oblűbe Bozse tálnik posztao. Gda zsnjimi govoris, govəri vszigidár z naj véksov csasztjov, poniznosztjov, krotkosztjov i mirnosztjov; nigdár pa ne govori zsnjimi z gizdosztjov ali stimanjom. Csi te gda tvoji sztarisje osztro pokárajo, miszli szí da je tonjűva duzsnoszt, csi je neszpunijo, de pa Bog tebé i tűdi njih karao i kastigao, zato njih opominanje vszigidár volno poszlűsaj, szí je globokó vu szvoje szrce v tiszni, sze ali z recsjov ali pa bár v szrci zanje zahváli, sze ponjem ravnoj, pa tűdi zaszlűzseno kastigo volno pretrpi. Ali ti krscsánszko dete! sze vcsászi tozsis i právis, da szí neduzsen, i ne szí káranja zaszlűzso. Ali premiszli dobro, steri tak govoris, da te lasztivna lűbezen po krivom ne izgovárja, i te neduzsnoga ne dela, gda venda neszi neduzsen, i szo te sztarisje po pravici kárali. Csi bi sze pa venda tvoji sztarisje gda zmesali, i tebi krivico delali, pa njim z lepov recsjov szvoje neduzsnoszt razkázsi; csi te nescsejo poszlűsati pa mucsi i volno krivico potrpi; znaj, da te bo Bog za to volno krivico obilno plácsao. Zná biti zseles zvediti, ka ti je te vcsiniti, kda nad szvojimi sztarisi kakse szlabosztí ali pregrehe zapázis. Moli za njih szpreobrnenje; csi znás, da ti nezamerijo, jih prav lűbeznivo i krotko prószí, da sze pobolsajo; csi pa znás da bi jih sz taksov prosnjov razcsémero, pa raj mucsi i moli za njé; polek sze pa zahválnosztjov szpomni, keliko tvoji lasztivni szlabosztí szo

tvoji sztarisje vu tvojih detecsinszki letaj prenásali sz kaksov lúbeznosztjov i portplenjom; i povrácsaj njim zdaj szvoj sztári dug, Postúvanje, stero szí sztarisom du- zsen, túdi terja da sze nigdar ne szramujes, o krsesan- szko dete! szvojih sztarisov, ár szí zdaj mladi, zdrav, mocsen i znabiti bogat; tvoji sztarisje szo pa zdaj sztári, szirmaski i szlabi, túdi ti bos taksi csi sze gda vcsakas sztaroszti. Da bos sze toga greha bole szkrbno ogibao, poszlúsaj, ka Bog taksoj lagoza decí obecse, steri szta- rise zanicšújejo. On pravi: „Oko, stero szvojega oco so zasramuje, i porod szvoje matere nanicsuje naj kovranje pri potokih zklujejo i mládi orli pozsréjo!“ Preg. 30, 17. Da Bog szvoje protenje túdi szpuni, nam poszvedocsi eta isztinszka zgodba:

Nevolna mati ne szmela pri szvojoj deci zšiveti, ali hodila je pogoszci mimo hizse dicé da bi je vidla i zve- dila kak sze njim godi. V császi vidi szvojo csér pri okni ali pri dveraj, ali csij nazocsi lúszta proti materi plúje, kak da bi sze njo stelo pri njenom pogledi grsztiti i tezsko biti.

(Dale.)

S. J.

Posta reditela.

Vnogim : Posilate mi rokopisze, pa jih nemrem nūcati, ár szo na obej sztráni papira pizsani. Za stamparijo szamo na edno sztran szlobodno pise.

K. Kolozsvár. To szi zamerkajte pa celo posliteznova.

St. Markoja. Zdaj szam vam dao atresz popraviti. Obrvim szte mi atresza ne naznánje dáli. Kalendárov na tekocse leto ne imam vecs, na prisesztno pa k senki dobite, csi liszt za casza plácsate.

N. N. Torino. Vam tūdi to, ka vise vidite. Kak stécs dober artikulus mi poslete, ka mi valá, csi jasz te znova morem celoga dolipiszati ! Molte za domacsijo !

St. Csernela Baltimore. Za Horváth Júrja na vase ime poslem odzdaj tūdi.

Kren Grönlinci. Rad vam poslem poszebi, szamo ka to nasz vszako leto 36 filerov vecs kosta. Csi ne dobite rédno, onomi povete, ki je vōdéli.

Z. Amerike szam dobo aprila 10-ga 18 koron pa ne vem, sto mi je poszlaó i na koj. Ki je poszlaó mi naj recepisz posle v píszmi.

Mr. Szerec. Dobro hodijo sznopicsje ? Kleklnov naszlov : Battyánd, Szentsebestyén.

Cavaglia. Stiri sznopicsje vam poslem vszem vkūper. Steri zná píszati, mi naj kaj píse od vasega dela i missijonov.

G. Horvat kaplan v Cserenszovcih. Z zahvalnosztjov

szam prijao od rozsnovenszkoga drúzstva 20 korun. Bog pláti!

Dúhovne vaje v Celji sze zacsnejo: 8. auguszta vecsér ob 6-ih za moske, 4. szeptembra za zszenske i 7-ga novembra za decske. Ki je zse bio, tak zná, ka to je; kí pa escse ne hodo, njemi ne bode zsao za to pot.

Markoja Stevan. Szam poszlao sznopicse pa szo nazáj prisli — Proszim bole natécsni naszlov.

Na Novo Kapelo darovniki iz Amerike iz Dolnje Bisztrice rodjeni darovniki.

Iz D. Bisztrice.

Balazsicz Martin	K 100
Kostrez Jozsef	100
Balazsicz Martin	75
Kreszlin Stevan	75
Vucsko Iván	75
Gyura Iván	75
Ritlop Martin	75
Kelencz Rudolf	75
Balazsicz Stevan	60
Lebár András	60
Maucsecz Iván	50
Gyura Martin	50
Kostrez Stevan	50
Kollarics Stevan	50
Vucsko Matjas	50
Balazsics Ivan	50
Balazsics Jozsef	50
Sujster Martin	50
Kusztecz Ignác	50
Raduha Iván	50
Kreszlin Iván	50
Krámpacs Jozsef	50
Útrosa Martin	50
Tivadar Martin	50
Godina Viktor	50
Dorencsész Martin	30
Kuzma Iván	30
Tkálec Martin	25
Szobocsan Iván	25
Vucsko Martin	25
Vugrinecz Matjas	25
Donkó Iván	25
Donkó Stevan	25
Kuzma Matjas	20
Tónaj Jozsef	20
Magdics Matjas	10
Balazsicz Terézia	10
Vugrinesics Stevan	5
Kreszlin Iván	5

Iz Szrednje Bisztrice.

Szabó Jozsef	10
Vucsko Jozsef	10

Kreszlin Stevan	K 10
Ozigán Stevan	10
Balazsicz Martin	10
Kren Martin	10
Markoja Stevan	10
Vucsko Stevan	5
Markoja Iván	5
Bohnéc Iván	5
Horváth Iván	2 50
Szkledar Mihály	2 50

Iz Gornje Bisztrice.

Horváth Stevan	5
Vucsko Stevan	10
Matjasész Stevan	5
Závecz Stevan	5
Györek Stevan	2 50

Cserenszovei.

Gábor Martin	10
Zsizsek Martin	7 50
Gábor Jozsef	5
Gábor Stevan	5
Gábor Iván	5
Szalaj Iván	5
Hozjan Martin	5

Iz Trnja.

Horváth Martin	5
Horváth Iván	5
Horváth Jozsef	5
Horváth Stevan	5
Majcs Anton	5

Iz Zsizskov.

Krámar Martin	2 50
Krámar János	2 50
Doma Etelka	2 50

Iz Polanc.

Hozjan János	5
--------------	---

Iz Kapeze.

Legén Jozsef K 2.50

Od Lipe.

Zadravec Stevan 5
Antolin Stevan 5

Iz Gibine.

Mursics Stevan 5

Iz Szlavonije.

Szvétécz Francz 5
Frenk Tudjan 5

Iz Amerike je prislo penez 1909. Szeptembra 2000 koron; Stere szo iz Dolnje Bisztrice Rih-tar vu roke dobili i tñdi dñli v Strigovo v kaszo na 5% interesa.

Czigán Ivan.

A to szo pa Domá darovniki na Nouvo Kapejlo na Dölnjoj Bisztrici.

Iz Dolnje bisztrice.

Sernek Stevana zsená Anna 200
Kelencz Matjasa zsená Anna 100
Ritlop Martin i zsená Maria 40
Ritlop Stevan i zsená Terézia 100
Magdics Stevan i zsená Rozália 50
Czigán Iván i zsená Maria 50
Glávács Iván i zsená Anna 40
Maucsecz Iván i zsená Lujza 20
Godina Stevana zsená Maria 20
Balazsicz Stevan i zsená Maria 10
Jaksics Matjas i zsená Ága 10
Kovács Márton i zsená Magda 10
Balazsicz Jozsef i zsená Káta 4
Balazsicz Martin i zsená Maria 2
Godina Matjas i zsená Maria 4
Kreszlin Jozsef i zsená Anna 1
Vucskó Martin i zsená Barbára 1
Bedernyák János i zsená Terézia 10
Kollarics Iván i zsená Káta 1

Balazsicz Iván ledicsen K 1
Balazsicz Anna ledicsna —.40
Hujbar Mihály i zsená Anna 5
Vucskó András i zsená Ága 1
Lonecz Stevana zsená Magda 1
Lonecz Mária ledicsna 1
Balazsicz Iván i zsená Káta 1
Kolenkó János i zsená Terézia 10
Kolenkó József i zsená Maria 10
Kelencz Jozsef i zsená Jula 10
Jerebiecz Stevan i zsená Káta 2
Kohék Iván ledicsen 2
Cziglár Stevan ledicsen 4
Dorencsécz Martin i zs. Maria —.40
Kolenkó Matjas i zsená Maria 2
Meszarics Markó i zsená Káta 5
Gyura Jozsef i zsená Anna 5
Horváth Iván i zsená Maria 1
Sernek Jozsef i zsená Anna 10
Balazsicz Terézia ledicsna 1
Balazsicz Iván i zsená Anna 2
Gajzsi Martin i zsená Magda —.40
Vucskó Iván i zsená Jeléna 2
Vucskó Martin i zsená Maria 2
Golob György i zsená Terezia 1
Szmolkovics Jozsef i zsená N. n. 2
Zsábot András i zsená Anna 1
Kovács Steván i zsená Terézia 5
Godina Mark i zsená Orsa 2
Godina Mark i zsená Maricsa 1
Godina Matjas i zsená Maria 1
Horváth Franciska ledicsna —.40
Donkó Iván i zsená Maria —.60
Lebár Stevan i zsená Terézia 2
Lebár Rozália ledicsna 1
Padar Barbára ledicsna 1
Vucskó Stevan i zsená Gizela 1
Kreszlin Jozsef i zsená Terézia 1
Donkó Stevan i zsená N. n. 1
Ftúsar Jeléna i zsená N. n. 1
Balazsicz Stevana zsená Maria 2
Korén Káta ozsenjena 5
Balazsicz Iván ledicsen 2
Vucskó Jozsef ledicsen 1
Kostrez Jozsef i zsená N. n. 10
Zsábot Iván i zsená Magda 2
Györek Jozsef i zsená Maria 1
Zsizsek Peter i zsená N. n. 2

(Dale).